

RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE

Brussel, 23 mei 2007 (25.05)
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2005/0214 (COD)

9761/1/07
REV 1

SOC 217
ECOFIN 218
CODEC 551

VERSLAG

van: het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)
aan: de Raad (EPSCO)

nr. vorig doc.: 9345/07 SOC 189 ECOFIN 193 CODEC 472
nr. Comv.: 13686/05 SOC 412 ECOFIN 324 CODEC 933 - COM(2005) 507 def. + REV 1

Betreft: **Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende minimumeisen ter vergroting van de mobiliteit van werknemers door verbetering van de verwerving en het behoud van aanvullende pensioenrechten**
- **Algemene oriëntatie**
(Openbare beraadslaging overeenkomstig artikel 8, lid 1, onder b), van het reglement van orde van de Raad)

I. INLEIDING

Op 20 oktober 2005 heeft de Commissie een voorstel aangenomen voor een richtlijn betreffende de verbetering van de meeneembaarheid van aanvullende pensioenrechten. Aangezien het voorstel is gebaseerd op de artikelen 42 en 94 van het Verdrag, is zowel eenparigheid van stemmen in de Raad als toepassing van de medebeslissingsprocedure met het Europees Parlement vereist. De ontwerp-richtlijn heeft ten doel de mobiliteit van werknemers, zowel tussen als binnen de lidstaten, te vergemakkelijken door werknemers die van werkgever veranderen, betere mogelijkheden te bieden aanvullende pensioenrechten te verwerven en in stand te houden.

Na de eerste presentatie in de Raad EPSCO onder het voorzitterschap van het Verenigd Koninkrijk is het voorstel uitvoerig behandeld door de Groep sociale vraagstukken¹. Het Finse voorzitterschap heeft een reeks compromisteksten voorgelegd, waardoor op een aantal punten vorderingen konden worden geboekt. Met name was er na het oriënterend debat in de Raad EPSCO op 30 november 2006 een ruime mate van overeenstemming over het feit dat de pensioenregelingen in de Gemeenschap zo sterk uiteenlopen dat het niet realistisch is te menen dat verplichte overdraagbaarheid van pensioenrechten haalbaar is, althans op afzienbare termijn, en dat de ontwerp-richtlijn derhalve moet worden toegespitst op het behoud van eerder verworven rechten.

Er hebben verdere intensieve besprekingen plaatsgevonden onder het Duitse voorzitterschap, met behandeling van het dossier door het Coreper op 27 april en 16 mei 2007, waarbij een grote mate van overeenstemming werd bereikt over een aantal punten, onder meer over het voorstel van het voorzitterschap om *één enkele uitvoeringsdatum* in de tekst op te nemen, en geen overgangperiode. Voor een aantal inhoudelijke vraagstukken moet echter nog een oplossing worden gevonden, met name voor de omvang van eventuele uitsluitingen van het toepassingsgebied van de richtlijn. De tekst zoals die er thans uitziet, is te vinden in document 9763/07.

De NL delegatie handhaaft een algemeen voorbehoud bij het gehele voorstel (zie hierna).

De Franse delegatie handhaaft een algemeen voorbehoud in afwachting van de vorming van een nieuwe regering in Frankrijk.

Alle delegaties handhaven een algemeen studievoorbehoud.

¹ De Commissie heeft haar voorstel op 8 december 2005 bij de Raad EPSCO ingediend. Op 1 juni 2006 heeft de Raad EPSCO nota genomen van het voortgangsverslag van het Oostenrijkse voorzitterschap (doc. 9100/06).

De EP-Commissie Werkgelegenheid en Sociale Zaken heeft op 27 maart 2007 reeds over een reeks ontwerp-amendementen gestemd, maar het Europees Parlement heeft de aanneming van zijn advies in eerste lezing uitgesteld tot de voltallige vergadering van 18-21 juni 2007, om de beide instellingen de tijd te geven nader te onderzoeken of zij in een vroeg stadium tot overeenstemming kunnen komen. Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 20/21 april 2006 advies uitgebracht.

De Raad wordt verzocht de hierna in de punten II en III uiteengezette vraagstukken te behandelen om overeenstemming te bereiken over een algemene oriëntatie ten aanzien van het voorstel.

II. BELANGRIJKSTE NOG OP TE LOSSEN VRAAGSTUKKEN

1. Algemeen voorbehoud van de Nederlandse delegatie

Tijdens de vergadering van het Coreper van 16 mei 2007 heeft de Nederlandse delegatie een algemeen voorbehoud bij de gehele tekst gehandhaafd. Deze delegatie betwijfelt met name of de beoogde vergroting van de mobiliteit van werknemers met de richtlijn zou worden bereikt. Er is achttien maanden hard aan het voorstel gewerkt, maar het resultaat is een sterk uitgeholde tekst met een lange lijst uitsluitingen die het toch al beperkte toepassingsgebied nog verder reduceren. Het is niet duidelijk hoeveel pensioenregelingen onder de richtlijn zouden vallen en de gevolgen van de richtlijn zouden in elk geval per lidstaat zeer sterk uiteenlopen - voor sommige lidstaten zou zij nauwelijks gevolgen hebben. Deze delegatie sprak ook de vrees uit dat de richtlijn ten gevolge van de rechtsonzekerheid zou kunnen leiden tot het aanspannen van zaken voor het Europese Hof van Justitie.

Om al die redenen verklaarde de Nederlandse delegatie dat zij het voorstel tijdens de Raadszitting van 30 mei 2007 niet zal kunnen steunen.

2. Toepassingsgebied en uitsluitingen (artikel 2, leden 1, 2 en 3, en overwegingen 5 quater tot en met 5 septies b)

Er zijn aanzienlijke inspanningen gedaan om het juiste evenwicht te vinden tussen het toepassingsgebied en de uitvoeringsdatum (zie ook artikel 2, lid 4, en artikel 9).

Onopgeloste vraagstukken:

- i) AT, BE en NL hebben een voorbehoud gemaakt bij artikel 2 en de bijbehorende overwegingen, omdat zij bezwaar hebben tegen het aantal thans in de leden 2 en 3 opgenomen uitsluitingen. NL was van mening dat de richtlijn in haar huidige vorm ongelijke gevolgen zou hebben in de verschillende lidstaten, en plaatste ook vraagtekens bij de beweegreden voor bepaalde uitsluitingen. Zij verzocht daarom om meer informatie over het aantal onder de richtlijn vallende regelingen en werknemers op nationaal niveau en op EU-niveau. Sommige delegaties (BE, EL, FI, IT, UK) merkten voorts op dat het toepassingsgebied niet overmatig moet worden beperkt, met name indien er een lange uitvoeringstermijn wordt voorzien (zie ook artikel 2, lid 4, en artikel 9).
- ii) AT en LU handhaafden een voorbehoud ten aanzien van het toepassingsgebied en de uitsluitingen zoals die thans in de tekst zijn opgenomen, afhankelijk van een akkoord over hun eigen verzoek om ook pensioenregelingen die zijn opgenomen in de begroting van een onderneming ("interne regelingen") van het toepassingsgebied uit te sluiten². De Commissie kon dit voorstel niet steunen, omdat de overdraagbaarheidsbepalingen al uit de tekst waren geschrapt. BE, DE, NL en UK betwijfelden ook of deze uitsluiting wel nodig was.
- iii) Personeel in de sector openbare veiligheid (artikel 2, lid 3, onder a))

De in artikel 2, lid 3, onder a), opgenomen uitsluiting is ingevoegd op verzoek van MT, dat van mening is dat de betrokken pensioenregelingen een belangrijke factor zijn om personeel voor de openbare orde- en veiligheidsdiensten (leger, politie en gevangenisbewakers) aan te trekken en te behouden.

In afwachting van een akkoord over artikel 2 heeft MT een voorlopig voorbehoud bij artikel 2, lid 3, onder a), en studievoorbehouden bij de artikelen 4 en 5 gemaakt.

² Zie voor de tekst van het voorstel van AT en LU de voetnoot bij artikel 2, lid 3, in doc. 9763/07.

RO heeft een studievoorbehoud gemaakt. Deze delegatie verzocht de in artikel 2, lid 3, onder a), vervatte uitsluiting ook uit te strekken tot een reeks andere regelingen in de overheidssector (bijvoorbeeld voor rechters, officieren van justitie en diplomatiek personeel)³.

LT verzocht de uitsluiting uit te strekken tot ongewapend personeel in de sector openbare veiligheid (bijvoorbeeld douanefunctionarissen)⁴.

De Commissie vreest dat de in artikel 2, lid 3, onder a), opgenomen uitsluiting niet in overeenstemming is met het Verdrag. (Zie ook punt II.2.iv).

- iv) In artikel 2, lid 3, onder b), en in overweging 5 septies b) is op verzoek van FR een uitsluiting ingevoerd voor regelingen voor leidinggevend personeel met autonome beslissingsbevoegdheid.

De Commissie vreest dat de in artikel 2, lid 3, onder b), opgenomen uitsluiting evenmin in overeenstemming is met het Verdrag. (Zie ook punt II.2.iii).

- v) Wat artikel 3, punt b), en overweging 5 quater betreft, is op verzoek van oorspronkelijk PL en CZ overweging 5 quater zodanig herschreven dat de richtlijn alleen van toepassing is op aanvullende ouderdomspensioenregelingen die *gekoppeld zijn aan een arbeidsverhouding*. PL heeft echter een verdere wijziging van de overweging voorgesteld, om een duidelijk onderscheid te maken tussen aanvullende pensioenregelingen van de "tweede pijler", die onder de ontwerp-richtlijn vallen, en individuele overeenkomsten en dergelijke regelingen van de "derde pijler", die niet onder de voorgestelde richtlijn vallen (zie doc. 9763/07, voetnoot bij overweging 5 quater). De Commissie, BE, HU en UK verklaarden het voorstel van PL niet te kunnen aanvaarden, omdat dit het toepassingsgebied te veel zou beperken.

³ Zie voor de tekst van het voorstel van RO de voetnoot bij artikel 2, lid 3, onder a), in doc. 9763/07.

⁴ Zie ook de voetnoot bij artikel 2, lid 3, onder a), in doc. 9763/07.

CZ, MT en PL hebben studievoorbeholden gemaakt. PL heeft in dit verband ook een studievoorbehold gemaakt bij de definitie van "aanvullende pensioenregeling" (zie doc. 9763/07, voetnoot bij artikel 3, punt b)).

- vi) Op verzoek van ES is overweging 5 quater 0 toegevoegd aan de tekst, waarin wordt verklaard dat bepaalde bonussen aan het einde van een carrière niet als aanvullende pensioenregelingen in de zin van de richtlijn moeten worden beschouwd.

3. Uitvoeringsdatum (artikel 9) in samenhang met het toepassingsgebied (artikel 2)

Tijdens zijn vergadering van 16 mei 2007 heeft het Coreper in beginsel ingestemd met het voorstel van het voorzitterschap om de bepalingen te vereenvoudigen door *artikel 9, lid 2 (overgangperiode)* te schrappen en *één enkele uitvoeringsdatum* op te nemen in artikel 9, lid 1, en artikel 2, lid 4. De Raad wordt verzocht, richtsnoeren te verstrekken ten aanzien van de juiste in artikel 9, lid 1, op te nemen *uitvoeringsdatum*, om tot een algeheel compromis te komen. Als uitgangspunt stelt het voorzitterschap "[60] maanden na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn" voor.

Onopgeloste vraagstukken:

- i) Verscheidene delegaties en de Commissie benadrukten dat het toepassingsgebied en de uitvoeringsdatum tezamen behandeld moeten worden, om voor een passend evenwicht te zorgen (zie ook punt II.2.i)).
- ii) Wat de uitvoeringsdatum betreft, hebben UK, EL en IE maximaal 5 jaar en minimaal 3 jaar voorgesteld. IT geeft de voorkeur aan 5 jaar. AT, FR, LU en RO geven de voorkeur aan een termijn van meer dan 5 jaar.
- iii) De Commissie maakt een studievoorbehold, en merkte op dat de inwerkingtreding van de richtlijn niet te veel vertraagd mag worden.

- iv) NL maakt een voorbehoud omdat het vreest dat de voorgestelde richtlijn in haar huidige vorm, met een mogelijke vertraging bij de uitvoering, ongelijke gevolgen zal hebben voor de verschillende lidstaten.

III. OVERIGE ONOPGELOSTE VRAAGSTUKKEN

4. Voorwaarden voor verwervingscriteria (artikel 4)

De lidstaten zijn dicht bij een compromis over de bepalingen inzake de "verwervingscriteria", d.w.z. de voorwaarden waaraan voldaan moet worden voor het opbouwen van pensioenrechten.

Onopgeloste vraagstukken:

- i) BE handhaaft een voorbehoud en verzoekt om zowel een kortere verwervingsperiode als een lagere leeftijdsgrens, in artikel 4, punten a) en b). De Commissie betreunde de tekst om soortgelijke redenen.
- ii) BE was ook van mening dat de richtlijn, in overeenstemming met het oorspronkelijke voorstel, de *wachttijd* (dienstjaren voordat de betrokkene in aanmerking komt om deel te nemen aan een pensioenregeling) moet beperken, en ook de *minimumleeftijd* voor deelneming aan een pensioenregeling (onderscheiden van de minimumleeftijd voor de opbouw van verworven rechten) moet regelen. Deze delegatie maakt een voorlopig voorbehoud, in afwachting van een akkoord over het toepassingsgebied van de richtlijn.

5. Informatie (artikel 7)

Onopgeloste vraagstukken:

- i) BE is van mening dat informatie *automatisch* moet worden verstrekt in plaats van op verzoek, zoals thans in de tekst staat, en meent dat sterke bepalingen over informatie op hun plaats zijn, gezien de aanzienlijke verwaterde ambities met betrekking tot andere aspecten van de richtlijn, met name na de schrapping van de overdraagbaarheidsbepalingen.
- ii) De Commissie is van mening dat actieve deelnemers aan pensioenregelingen informatie moeten krijgen over *de voorwaarden voor overdracht van verworven rechten*, wanneer in zo'n overdracht is voorzien.
